

stížnost soukromého obžalobce za účelem podání případného odvodu. Že to nutno, vidno též z ustanovení § 15 a 21 uv. zák. Ta okolnost, že vydavatel, nakladatel a vlastník bývají touže osobou a že podle § 10 zák. tiskového čís. 6/63 ř. zák. netřeba udati jméno vlastníka státnímu zástupci (úřadu bezpečnosti) na tom, co zavedeno § 23 tisk. novely, nic změnit nemůže. Pojem vlastníka periodického tiskopisu jest vyložen správně v »Lehrbuch des oest. Preßrechtes von Dr. Fr. Liszt« z roku 1878 str. 126. Vycházeje z tohoto pojmu vlastníka periodického tiskopisu, vyžaduje nejvyšší jako zrušovací soud, by byla vlastníku vždy dodána též zmáteční stížnost soukromého obžalobce za účelem podání případného odvodu, a vrací proto, pokud se tak nestalo, spisy soudům prvé stolice, by tak učinily. — Na těchto soudech pak je, by vzhledem k ustanovení § 10 zák. o tisku jiným způsobem vlastníka periodického tiskopisu zjistily. To se též stalo v trestní věci proti Josefu T-ému pro přečin proti bezpečnosti cti vedené pod č. j. Tl 238/27 u tamního krajského soudu. Poukazům nejvyššího soudu čl. 98 a 105 nebylo však dosud vyhověno, ačkoliv se nejvyšší soud s druhým poukazem obrátil na presidium tohoto soudu. Presidium krajského soudu v Liberci žádá se proto znovu důtklivě, by zařídilo, by zdejšímu poukazu čl. 98 a 105 bylo ihned vyhověno.

Čís. 3457.

Rozsudek lze opravit ve smyslu posl. odst. § 270 tr. ř., bylo-li pouhým přepsáním vyhotovitele rozsudku použito těžšího druhu trestu než jest v zákoně stanoven.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1929, Zm I 103/29.)

- Nejvyšší soud jako soud zrušovací vrátil spisy krajskému soudu v Hradci Králové s tímto poukazem :

Podle doslovu rozsudkového výroku byl obžalovaný odsouzen do těžkého žaláře, okolnost však, že mu byl trest výslovně vyměřen podle první sazby § 94 tr. zák., zdá se nasvědčovati tomu, že jde o přepsání vyhotovitele rozsudku a že obžalovaný byl ve skutečnosti odsouzen k trestu žaláře. Spisy se proto vracejí krajskému soudu v Hradci Králové s poukazem, by o tom podal zprávu, pokud se týče, by v případě, že by šlo skutečně o pouhou psací chybu, opravil rozsudek ve smyslu posledního odstavce § 270 tr. ř., od obžalovaného vadný rozsudek vyžádal a pak zařídil vše ostatní, čehož podle § 285 tr. ř. je zapotřebí, a spisy pak znovu předložil.

Čís. 3458.

Pokud účast na rvačce jest jednáním, o němž může pachatel již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, seznáti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost ostatních účastníků na rvačce (§ 335 tr. zák.).

Výrok o nedbalosti pachatelově ve smyslu § 335 tr. zák. obsahuje, ač jest po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1929, Zm I 146/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 18. ledna 1929, jímž stěžovatel uznán byl vinným přechinem podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu, a věc vrátil soudu první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice číselně důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. Napadený rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech po stránce objektivní, že se obžalovaný a Jan H. popadnuvše se vzájemně za krk rvali, že za tohoto zápasu upadl M. na znak na zemi a že obžalovaný padl současně celou váhou svého těla na něho, takže H. utrpěl následkem nárazu obou těl vnitřní zranění, jež mělo v zápětí smrt, uvádí pak po stránce subjektivní nejprve, že rvačka ve formě rozsudkem vyličené je, jakž každý člověk, tedy i obžalovaný, mohl nahlížeti, vůbec vždy spojena s nebezpečím života nebo tělesné neporušenosti, a pak na jiném místě, že jest míti za to, že obžalovaný mohl seznati, že rvačka sama o sobě a zvláště ve způsobu rozsudkem zjištěném, poskytuje možnost životu nebezpečné situace, to tím spíše, uváží-li se jeho zralý věk, stupeň inteligence a střízlivý stav, a praví posléze mimo jiné výslovně: »I když nemohlo býti zjištěno, zda obžalovaný H-a povalil či zda pád stal se jen náhodou, jest to pro posouzení otázky viny nerozhodno«. Zmateční stížnost shledává zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. v tom, že rozsudek shledává ve zjištěné jím účasti obžalovaného na rvačce s Janem H-em jednání, o němž obžalovaný mohl již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost Jana H-a. Výrok rozsudku po subjektivní stránce přečinu obžalovanému za vinu kladeného mohl by prý obstáti jen, kdyby nalézací soud byl zjistil, že se obžalovaný rval s H-em takovým způsobem, že bylo vzhledem k rázu jeho účasti na rvačce míti za to, že se dopustil jednání, o němž mohl již podle přirozených jeho následků, které snadno každý poznati může, nahlédnouti, že se jím může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost H-ovi. Tohoto předpokladu prý tu však není, ježto způsob účasti obžalovaného na rvačce nebyl rozsudkem vůbec blíže zjištěn. Otázka, zda obžalovaný H-a povalil či zda pád stal se náhodou, je prý rozhodnou pro posouzení případu po stránce subjektivní, neboť, došlo-li k pádu jen náhodou, nemohl prý obžalovaný vůbec předvídati, že H. může upadnouti a že obžalovaný může při tom padnouti na něho. Výrok rozsudku o nedbalosti pachatelově po rozumu § 335 tr. zák., t. j. výrok,

že pachatel mohl s některého s hledisek v tomto ustanovení zákona uvedených postříci, že jeho jednáním (nebo opomenutím) může být způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro právní statky v tomtéž ustanovení zákona naznačené, obsahuje, ač je po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní. V důsledku toho může být tento výrok i předmětem námitek právních, byla-li jím porušena právní zásada. V souzeném případě nedokazuje však stížnost vývody, že výrokem napadeného rozsudku po stránce subjektivní, proti němuž stížnost jediné směřuje, byla určitá právní zásada porušena.

Než uvedenými vývody vytýká stížnost rozsudku zřejmým poukazem též formální zmatek podle § 281, čís. 5 tr. ř., nedostatek důvodů pro výrok, že obžalovaný mohl o svém jednání již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, nahlížeti, že se jím může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost Jana H-a, tedy nedostatek důvodů pro výrok, jenž je podle uvedeného po výtce závěrem skutkovým a jež lze následkem toho napadati též formálním zmatkem podle § 281, čís. 5 tr. ř. V tomto směru nelze stížnosti upříti oprávněnost, neboť rozsudek uvádí sice pro onen výrok důvody, avšak jen důvody takové, které onen výrok logicky neospravedlňují, a takové jen formální odůvodnění výroku o rozhodné skutečnosti rovná se úplnému nedostatku důvodů po rozumu § 281, čís. 5 tr. ř. Není pochyby, že účast na rvačce může nabýti forem takových, že nutno útoky účastníkem rvačky podniknuté nebo jeho činy za účelem odvrácení protiútoků předsevzaté pokládati podle jejich rázu za jednání, o němž pachatel může již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, nahlížeti, že se jimi může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost druhého účastníka rvačky (nebo ostatních účastníků rvačky), avšak jisto jest, že účast na rvačce může být i takového rázu, že nemůže pachateli zprostředkovati poznání, že jeho jednáním může být přivoděno nebo zvětšeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost druhého účastníka rvačky (nebo ostatních účastníků rvačky). Dovolává-li se tedy rozsudek na odůvodněnou svého výroku po stránce subjektivní především prostě skutečnosti, že se obžalovaný zúčastnil rvačky (že se s H-em rval), dovolává se tím skutečnosti, jež podle uvedeného sama o sobě onen výrok rozsudku logicky neospravedlňuje. Zdůrazňuje-li dále rozsudek v tomto směru též »zjištěný jím způsob rvačky« pokud se týče způsob účasti obžalovaného na rvačce, přehlíží při tom, že vůbec nezjišťuje, jakým způsobem se obžalovaný s H-em rval, nýbrž že se obmezuje na zjištění, že oba, popadnuvše se navzájem za krk, se rvali a neuvádí, jakým způsobem si obžalovaný při této rvačce počínal. Poukaz rozsudku ke zjištěnému jím způsobu rvačky, správněji řečeno ke způsobu účasti obžalovaného na rvačce, nelze tudíž rovněž pokládati za logické odůvodnění výroku rozsudku po stránce subjektivní. Má-li však rozsudek, mluvě o zjištěném způsobu rvačky, snad na mysli zjištěné jím skutečnosti, že H. za rvačky upadl a že obžalovaný padl současně na něho celou vahou svého těla, přehlíží, že v rozhodovacích důvodech uvádí, že nebylo lze zjistiti, zda obžalovaný H-a povalil či zda k pádu došlo náhodou, a že se vůbec nezmiňuje o tom, jak vlastně došlo k současnému pádu obža-

lovaného, zda se obžalovaný vrhl úmyslně na H-a či zda byl snad tímto k zemi stržen, zda měl při tom možnost padnouti na H-a způsobem méně nebezpečným, než byl způsob pádu rozsudkem zjištěný, a t. d. Zjištění rozsudku, že H. za rvačky upadl a že obžalovaný padl na něho celou váhou těla, neuzavírá podle toho v sobě zjištění způsobu účasti obžalovaného na rvačce, nýbrž obsahuje jen zjištění výsledku rvačky. Skutkové okolnosti rozsudkem zjištěné neospravedlňují tudíž rovněž logický výrok rozsudku, že obžalovaný mohl o své účasti na rvačce s H-em již podle přirozených jejích následků, které každý snadno poznati může, nahlížeti, že se jí může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla H-ovi. Podle toho má stížnost pravdu, tvrdíc, že by výrok rozsudku po stránce subjektivní mohl obstáti jen tenkrát, kdyby bylo zjištěno, že ráz účasti obžalovaného na rvačce byl takový, že nasvědčoval správnosti výroku po stránce subjektivní, a má dále též pravdu, uvádí-li, že otázka, zda obžalovaný povalil H-a k zemi, či zda k pádu došlo náhodou, může míti význam pro posouzení případu po stránce subjektivní. Poněvadž rozsudek je podle toho stížen vadou nedostatku důvodů podle § 281, čís. 5 tr. ř. mu zřejmým poukazem vytýkanou a poněvadž za tohoto stavu věci nelze se obejít bez ustanovení nového hlavního přelíčení, takže Nejvyšší soud nemůže ve věci samé rozhodnouti, bylo podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878, odůvodněné zmateční stížnosti obžalovaného za souhlasu generální prokuratury již při neveřejné poradě vyhověti a uznati právem, jak se stalo, aniž bylo třeba obírat se dalšími vývody stížnosti uplatňujícími ve skutečnosti jen další formální vady rozsudku po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř.

Čís. 3459.

Zodpovědnost redaktora periodického tiskopisu za zanedbání povinné péče (čl. III zák. čís. 142/1868) nastává teprve, když bylo započato s rozšiřováním tiskopisu.

»Rozšiřováním« je každé úmyslné jednání, jímž se činí tiskopis přístupným individuálně neobmezenému počtu osob; stačí, že zabavené výtisky ležely ve veřejně přístupné nádražní prodejně.

Pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státní ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky vychvalováním sovětské ústavy jako vzoru a ideálu a výzvou k následování příkladu ruských dělníků a rolníků.

Není zapotřebí, by pachatel (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) doporučoval k dosažení svého účelu použití prostředků násilných (v tomto případě by šlo o zločin § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.); pachatele nevyvíňuje, že myšlenky jím pronášené odpovídají »tendenci« komunistické strany, ani, že byly již jinými beztrestně hlášány a bezzávadně prošly tiskovou censurou.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1929, Zm II 335/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci